Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXVI. Ч. 36. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 16-го ЛЮТОГО 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 16, 1979 No. 36. VOL. LXXXVI.

Президент Картер найменував д-ра М. Кашу на члена Наукової Ради

Таллагассі, Фла. — Президент Джиммі Картер найменував проф. д-ра Михайла Кашу, світової слави науковця-хеміка українського роду, на члена престижевої Крайової Наукової Ради, яка є дорадчим тілом Крайової Наукової Фундації. Номінацію мусить затвердити Сенат ЗСА, що уважається тільки формальністю. Пропозицію на найменування д-ра Каші дав конгресмен Дон Фюка з Флориди.

Крайова Наукова Рада складається з 24-ох членів, майже виключно науковців і кількох адміністраторів наукових установ. З уряду в її склад входить рівнож голова Крайової Наукової Фундації. Рада перевіряє розподіл Фундацією федеральних фондів в сумі понад 1більйон долярів річно, звітує перед Конгресом ЗСА про стан дослідів в ділянці точних наук, встановлює напрямні Фундації, затверджує спеціяльні дослідчі проєкти, рекомендує нові програми та фонди на їх здійснення і слідкує за впливом дослідів на розвиток індустрії й загальної економіки Америки. Раду, що її під цю пору очо-

Проф. д-р Михайло Каша

лює президент Каліфорнійського університету д-р Доналд Шілдс, встановив законом Конґрес ЗСА в 1950 році.

Проф. д-р М. Каша — син українських емігрантів, народжений в Елізабеті, Н. Дж., де його родина проживає по сьогоднішній день. Мати д-ра Каші, Марія з дому Фіцула, є членом 3-го Відділу УНСоюзу.

(Закінчення на стор. 4)

Інж. Є. Івашкова переобрано на нюйоркського війта

Ню Йорк (В. Л.). — Дня 10 лютого ц. р. тут у приміщеннях Дому УККА - СУА відбулися Річні Загальні Збори Комітету Об'єднаних У[illegible]ко - Американських [illegible]ізацій міста Ню Йорку, Відділ УККА, на яких втрете переобрано інж. Є. Івашкова на Війта Метрополітального Ню Йорку, а також обрано Управу, чотири комісії і контрольні органи.

За діяльність управи звітував голова інж. Є. Івашків, голова Комітету Оборони України мгр Б. Потапенко, фінансовий референт М. Хоманчук і секретар Леся Гой. Голова у своєму звіті підкреслив, що праця у звітному періоді проходила у надзвичайно важких умовах через загальне збайдужіння громади. Влаштовувані імпрези були дуже слабо підтриму-

вані, зокрема професіоналістами, які в більшості стоять осторонь від громадського життя. До позитивів імпрез можна зачислити те, що вони виконувалися силами молоді; всі доповіді були виголошені вже народженими і вихованими тут молодими людьми, за яких автива громада є горда. До великих успіхів громади слід зачислити також і те, що вона разом із парафією св. Юра, керованою отцями Василіянами, з парохом о. д-р В. Гавлічем, ЧСВВ, збудувала за готівку церкву св. Юра, гордість не тільки Ню Йорку, але цілого північно-американського континенту. Признання належиться також Комітетові Будови Церкви на чолі з адв. Р. Гуглевичем, почесним головою КОУАО, як також

(Закінчення на стор. 3)

Мгра Івана Базарка обрано почесним членом української громади Великого Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. (КОУАО). — На Річних Загальних Зборах Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Великого Ню Йорку, Відділ УККА, які відбулися тут 10-го лютого ц. р., на пропозицію Управи обрано через аклямацію мгра Івана Базарка на почесного члена української організованої громади Великого Ню Йорку. Велика нюйоркська громада репрезентована Об'єднаним Комітетом, відзначила почесним членством мгра І. Базарка за його особливі заслуги для української громади в ЗСА, а зокрема в Ню Йорку.

Мгр Іван Базарко

Мгр І. Базарко після приїзду до Ню Йорку в 1949 р. всеціло віддався суспільно-громадській роботі. Він проявив себе головно на провідних постах в СКВУ, Централі УККА, Організації Оборони Чотирьох Свобод України (ООЧСУ), Комітеті Об'єднаних Українсько - Американських Організацій міста Ню Йорку, як також в Союзі Українців Католиків „Провидіння".

Десять років після приїзду до ЗСА, мгр І. Базарко включається в працю нашої громадської Централі — Українського Конгресового Комітету, якого екзекутивним директором є від 1966 року по сьогодні. Майже через 15 років праці мгр І. Базарко всеціло віддається роботі УККА на

якій він виказав свої провідницькі здібності. Його всеціла віддалість громадській роботі здобула йому признання серед всіх, а його тактовність, вирозуміння і толеранція до іншої думки викликали пошану всієї організованої громади в Америці до його особи. Одначе, його найбільшою заслугою в системі УККА є довголітні намагання об'єднати українську громаду в системі УККА, що йому вдалося осягнути.

В Об'єднаному Комітеті мгр І. Базарко працює від 1954 року. Він був головою Управи 1964-1966 рр.; секретарем, 1959-61, 1973-1975 рр. і заступником голови від 1976 р. по сьогодні. Крім

(Закінчення на стор. 4)

ПРИХИЛЬНИКИ ХОМЕЙНІ ВИЗВОЛИЛИ АМБАСАДУ ЗСА ВІД ЛІВИХ ПОВСТАНЦІВ

Тегран. — У середу, 14-го лютого, біля 100 лівих іранських повстанців, не звертаючи увагу на постійні заклики мусулманського лідера Аятоллаха Хомейні не турбувати чужинців і їхніх амбасад, силою зброї захопили амбасаду ЗСА в Теграні, затримуючи амбасадора Вілліяма Суллівана та 70 працівників амбасади як закладників продовж кількох годин.

Амбасадор Суллівaн звернувся до Хомейні за допомогою і тоді відділ його прихильників, після майже 4-годинної битви, звільнив американську амбасаду і її персонал.

Іранські власті та речники Державного департаменту твердять, що амбасаду захопили комуністи і ліві марксисти, які вже кілька днів відмовляються скласти зброю, хоча Хомейні постійно закликає до цього.

Випадок із американською амбасадою вказує, що Хомейні вже не має повної контролі над революційним рухом, який усунув від влади шаха Мохаммеда Різу Пагле[в]і та прем'єр-міністра Шахпура Бахтіяра.

Амбасадор Вілліям Сулліван

станськими групами, як теж з військовими частинами, які одверто виявляють свою підтримку шахові Пaглеві. Іранові грозить нова громадянська війна, — твердять спостерігачі.

Американські власті розпочали заходи, щоб евакуювати з Ірану біля 7,000 громадян ЗСА, які ще залишилися в тій азійській країні.

У середу і четвер в Теграні та інших іранських містах були збройні зудари між конкуренційними пов-

Шлесінджер знову перестерігає про можливий брак нафти

Вашінгтон. — Під час свідчення перед членами Комісії Палати Репрезентантів відносно торговельних справ секретар енергетики Джеймс Шлесінджер у вівторок, 13-го лютого, знову перестеріг, що якщо до червня цього року Іран не відновить експорту нафтової ропи в Америці може заіснувати такий самий брак нафтових продуктів, який існував в 1973-74 роках, коли арабські держави були встановили ембарго на експорт нафтової ропи до ЗСА.

Секретар енергетики Джеймс Шлесінджер

Заперечуючи, що між ним і секретарем скарбу Майкелом Блументолем існують „поважні розбіжності в поглядах" відносно енергетичної проблеми, Шлесінджер заявив, що ситуація сьогодні поважна, але ще не критична. Однак, якщо Іран до червня ц. р. не відновить експорту нафти, то не тільки Америка, але всі країни світу відчують брак цього роду пального.

Шлесінджер висловив побоювання, що новий іранський уряд прем'єра Мегді Базаргана не зможе спонукати працівників нафтової індустрії відновити продукцію, бо нафтові джерела тепер находяться під контролею лівих повстанських елементів, включно з членами іранської Комуністичної партії, Тудег. Ці радикальні угруповання можуть відкинути заклики уряду в справі відновлення продукції нафти — заявив Шлесінджер.

Припинення експорту нафтової ропи з Ірану вже спричинило підвишки в цінах різних нафтових продуктів,

— додаючи, що за три-чотири роки гальон бензини в ЗСА може коштувати один долар, або більше. Тепер пересічна ціна виносить біля 70 центів.

Раніше Америка денно імпортувала з Ірану 900,000 бочок нафтової ропи, але заворушення в тій країні цілком припинили експорт цього роду пального в кінці грудня минулого року.

Секретар енергетики висловив сумнів, чи недавно відкриті поклади нафтової ропи в Мехіко зменшать брак цього пального в ЗСА, бо Америка вже все одно імпортує 90 відсотків нафти, видобутої в Мехіко, а крім того мехіканські джерела протягом наступних кількох місяців не зможуть випродукувати стільки нафти, щоб зліквідувати недостачі, спричинені заворушеннями в Ірані.

— інформував Шлесінджер,

Сенатська комісія затвердила Ленарда Вудкока на амбасадора до Пекіну

Вашінгтон. — Минулого четверга, 8-го лютого, Сенатська комісія для закордонних справ 12-ма голосами проти 1-го затвердила Ленарда Вудкока, який протягом останніх двох років очолював „бюро зв'язку" ЗСА в Пекіні, на пост американського амбасадора до комуністичного Китаю.

Тільки республіканський сенатор Джессі Гелмс із Північної Каролайни голосував проти, але зазначив,

що він не має застережень до самого Вудкока, колишнього президента профспілки Об'єднаних Автомобілевих Робітників, а хоче виявити своє „обурення" з факту, що уряд президента Джиммі Картера встановив нормальні дипломатичні зв'язки з комуністичним Китаєм, а зірвав їх з Національним Китаєм на Тайвані.

З уваги на те, що сена-

(Закінчення на стор. 4)

НАПРУЖЕННЯ НА В'ЄТНАМСЬКО-КИТАЙСЬКОМУ КОРДОНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Гонг Конг. — Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Факс Баттерфілд інформує у числі газети з 14-го лютого ц. р., що напруження на в'єтнамсько-китайському кордоні не зменшується, а радше зростає і набирає на силі. „В'єтнам почав вживати у прикордонній смузі совєтських джетових літаків МІҐ-21 після того, як на китайському боці прийшло до повітряного бою між китайськими і в'єтнамськими літаками, в наслідок якого В'єтнам утратив декілька своїх літаків. Цей випадок, очевидно, збільшив можливості чергових зударів у повітрі між цими двома державами. Військові аналітики твердять, що мабуть з цією метою В'єтнам скріпив свою повітряну фльоту у цьому районі, а також військові літаки Совєтського Союзу частіше перелітають над цією прикордонною смугою в районі Сінкіянгу.

Китайські військові сили у провінції Сінкіянг знаходяться в гострому поготівлі, а Пекін наказав евакуювати велику частину цивільного населення з провінції. Також, згідно з інформаціями пресових агентств, розпочалась евакуація населення на китайсько-совєтському кордоні. На оби двох відтинках, тобто на китайсько-в'єтнамському і китайсько-совєтському кордонах панує поготівля першого ступеня і велике напруження у трьох військових таборах. Совєтський Союз, як відомо, підтримує всеціло в'єтнамських комуністів, а приблизно від 10-ох днів у в'єтнамсько-китайських водах перебуває посилена воєнна фльота СССР, яка включає крувжляки, міноносці, швидкі бойові кораблі ї підводні човни. Кількості підвод-

них човнів, серед яких є човни з атомовими моторами ще не устійнено. Ситуація погіршилась від часу інвазії В'єтнаму на Камбоджу. Пекін, який до цього часу був протектором Камбоджі, твердить, що в'єтнамські агресори повинні бути покарані за їхній напад на сусідню країну.

Покищо не відомо, — твердять політичні спостерігачі, — чи дійсно дійде до військової конфронтації між Китайською Народною Республікою і В'єтнамом. Кожна військова акція повинна бути затверджена Політбюром і Центральним Комітетом китайської Комуністичної партії, а також апробована головою Компартії і прем'єром Гуа Куо-фенгом та його заступником Тенг Гсіаопінгом, який щойно повернувся з відвідин в ЗСА і Японії. Концентрація понад 100,000 китайської армії у провінції Сінкіянг ще не означає війни, твердять військові центри на Заході.

Згідно з інформацією Інституту для стратегічних студій в Лондоні Китай має 5,000 бойових літаків, включно з дещо перестарілими моделями МІҐ-17, МІҐ-19 та МІҐ-21. Китайські літаки мають однак слабше електронічне устаткування і хоч КНР має більше чисельно машин, але вони не дуже перевищають, якщо йдеться про бойову силу, повітряну фльоту В'єтнаму.

Деякі політичні аналітики твердять, що В'єтнам, підмовлений Москвою, може спровокувати Китай до військових акцій, які, в теперішній хвилині, більше пошкодили б Китаєві як В'єтнамові, за плечима якого ввесь час стоїть совєтська мілітарна потуга.

Французький прем'єр закінчив візиту в Канаді

Монтреаль, Канада. — Французький прем'єр-міністер Реймон Барр повернувся у вівторок, 13-го лютого ц. р., до Парижу, відбувши 6-денну офіційну візиту в Канаді, яка була сього року дипломатичною місією, що вимагала від нього з одного боку висловити заперечення, про допомогу і солідарність Франції для франкомовної провінції Квебек, а з другого виправити старі помилки французьких політичних діячів, зокрема президента Шарля де Голя, який підтримував сепаратистичні тенденції Квебеку. Французький уряд

хотів, — твердять політичні спостерігачі, — заспевнити федеральний уряд в Оттаві і теперішнього прем'єра Канади Еліота Трудо, що Франція, помимо незаперечних симпатій до Квебеку, не бажає активно встрявати у внутрішні справи Канади.

Відвідуючи Квебек і розмовляючи з прем'єром провінції Рене Левеком та іншими видатними політичними діячами, прем'єр Барр запевнив їх, що Франція завжди буде підтримувати провінцію, без огляду на

(Закінчення на стор. 4)

Єпископи Латинської Америки виступають в обороні убогих

Пуебля, Мехіко. — Єпископи Латинської Америки, які закінчили тут у вівторок, 13-го лютого, двотижневу конференцію, проголосили 220-сторінкову заяву, в якій наголошують конечність допомоги убогим та закликають до більшої активности священиків і вірних у суспільному житті їхніх країн.

У конференції, що її відкрив Папа Іван Павло II, взяло участь 187 кардиналів і єпископів Латинської Америки та 200 обсерваторів, які працювали в десятох різних комісіях, а опісля спільно виготовили і узгіднили текст заяви. Конференції єпископів Латинської Америки відбуваються щодесять років. Попередня конференція відбулась в 1968 році в Меделліні, Колюмбія.

Головним питанням, яке нуртувало під час усіх нарад конференції в Пуеблі, була справа активізму, тобто посиленої участи священиків і вірних Церкви в політичному, громадському й культурному житті їхніх країн. Як відомо, Папа Іван

Павло II, у своїй промові під час відкриття, заявив-ся проти активности вірних в політичних партіях і рухах, але закликав до наполегливих заходів для усунення убозства, дискримінації, злочинства та інших негативних суспільних проявів.

Справі допомоги убогим єпископи присвятили один із 21 розділу заяви. Автором цього розділу, який має заголовок „Послання до населення Латинської Америки", був кардинал Авеляр Брандао Вілєля з Бразилії. В цьому розділі є окреме звернення до багатих країн допомогти усунути убозтво з слабше розвинених країнах.

В інших розділах заяви єпископи висловились критично проти деяких аспектів капіталізму, але гостро засудили марксизм, який проповідує атеїзм і клясову боротьбу. Виступаючи в обороні основних прав людини, єпископи засудили диктаторські режими всіх політичних забарвлень, зокрема ті, які в ім'я „національної безпеки" обмежують свободу.

УНСоюз порушує справу Валентина Мороза в Державному департаменті

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Головний предсідник Українського Народного Союзу д-р Іван Флис, відкликуючись на заяву одного із совєтських чиновників з-перед трьох років у справі звільнення Валентина Мороза, звернувся листовно до державного секретаря ЗСА Сайруса Венса з проханням допомогти Морозові переїхати до ЗСА після його звільнення з ув'язнення.

У листі до секретаря Венса, датованому 8-го лютого ц.р., д-р Флис спершу висловив подяку в імені всього членства УНСоюзу за підтримку Департаментом прав людини, зокрема за виступи в обороні членів Української групи сприяння виконанню Гельсінкських угод, а опісля пригадав про справу Мороза, дев'ятирічний термін ув'язнення якого кінчається весною цього року та про заяву І. С. Грушецького, голови Верховної Ради УССР, з вересня 1975 року

трьом членам канадського парляменту, що після звільнення Мороза „американці можуть мати його, якщо вони ще тоді його схочуть мати".

Д-р Флис запевнив секретаря Венса, що членство УНСоюзу і ціла українська громада в ЗСА є дуже заутурбована долею Мороза і готова зробити всі можливі заходи в справі переїзду його і його родини до ЗСА. „Ми були б вдячні за будь-яку допомогу в цій справі", — закінчив свого листа д-р Флис до секретаря Венса.

Д-р Флис рівнож звернувся із закликом до членів УНСоюзу поінформувати про справу Мороза їхніх сенаторів і конгресменів і вимагати їхньої інтервенції у відповідних урядових інстанціях. До тако ж акції д-р Флис закликав членів УНСоюзу в Канаді, які повинні звернутись до сенаторів і членів парляменту з проханням клопотатись за Мороза.

Члени правозахисного руху в СССР не вірять в ідеї марксизму — каже Віктор Боровський

Джерзі Сіті, Н. Дж. (В. Л-ць). — Віктор Боровський, молода привітна людина, колишній двократний в'язень совєтських психіятричних заведень КГБ, мабуть наймолодший відомий дисидент і, як він твердить, член правозахисного руху в Україні, з думками якого українська спільнота в ЗСА мала нагоду познайомитися на III Конгресі СКВУ, де він виступав на Комісії Прав Людини, поряд з ген. Петром Григоренком, Леонідом Плющем і Надією Світличною, — відвідав у п'ятницю, 9-го лютого ц. р. в товаристві ред. Осипа Зінкевича приміщення Головної Канцелярії Українського Народного Союзу і видавництва „Свобода" та у розмові з головними урядовцями і редакторами поділився своїми враженнями з однорічного перебування в Канаді і З'єднаних Стейтах Америки, як також про свою, хоч коротку діяльність в Україні.

Віктор був студентом педагогічного інституту у Слов'янську, аж до часу, коли серед студентства розпочався рух спротиву, який хоча не був масовим рухом, але присутність його відчувалася на кожному кроці. Коли Вікторові Боровському дали завдання написати короткий нарис про перебіг XX з'їзду КПСС, на якому, як відомо, Нікіта Хрущов розвінчував Йосифа Сталіна, він, не маючи доступу до засекречених

партійних матеріялів, покористувався книжкою Александра Солженіцина „Архіпелаг ГУЛаг", у якій письменник майже детально описав перебіг згаданого з'їзду.

За це Віктора не тільки викинули з інституту, але й відправили до „психушки". „З цього й почався мій дисидентський шлях", — заявив Віктор, дещо притишеним голосом, хоч не без гордости за доконані ним речі. Він опісля пов'язався в Москві з членами правозахисного руху, а зокрема з ген. Петром Григоренком, а в києві держав зв'язок з Петром Вінсом, як також з Оксаною Мешко, Олександром Бердником та Ніною Строкатою. Коли не помогло й друге запроторення до психіятричної „лічниці", Вікторові „запропонували" виїхати за кордон на ізраїльську візу з чого він, після довшого вагання і не маючи іншого виходу, скористався.

Відповідаючи на запитання редакторів В. Боровський відмітив, що рух молоді не обмежується тільки до західних областей України; він поширений по усіх областях, включно зі згаданою Одесою, великим портовим містом. Населення України масово слухає передач „Голосу Америки" та інших західних радіостанцій; слухає їх також

(Закінчення на стор. 4)

Совєтські жиди вимагають задержання торговельних обмежень

Москва. — Група 68-ох совєтських жидів звернулась із закликом до Конгресу ЗСА задержати всі існуючі обмеження на торгівлю з СССР, бо це „одинока річ, яка примушує совєтські власті частинно лібералізувати еміграційну політику". Копії звернення роздали члени групи західним кореспондентам в понеділок, 12-го лютого.

Як відомо, в минулому році з СССР емігрувало понад 30,000 жидів, що становить найвище число за останніх п'ять років. Одначе особи, які підписали звернення уважають, що не число „незадовільне". Деяким з них совєтські власті повторно відкидають прохання на виїзд з СССР, сказано у зверненні.

Раніше цього місяця сенатор Адлай Стівенсон III, який очолює Комісію банків і міжнародного фінансування, вніс законопроєкт щодо полегші мита і кредитів для Совєтського Союзу і

Китайської Народної Республіки. Цей законопроєкт не включає будь-яких передумов щодо еміграційної політики СССР і КНР.

ЛМКЛЮБ ВЛАШТОВУЄ ВЕЧІР В ПОШАНУ Н. ГОРОДОВЕНКА

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 16-го лютого ц. р., о год. 7-ій вечора, тут у приміщеннях Клюбу при 136 Друга евеню, відбудеться Вечір в пошану майстра хорового мистецтва та основоположника і диригента Київської Капелі „Думка" Нестора Городовенка. У програмі цього Вечора візьмуть участь Ольга Соневицька та Ганна Шерей. У музичній частині цієї імпрези — пісні Капелі у стереофонічному записі мгра Романа Савицького. Технічне виконання: Йосип Старос-

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Косик (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії), Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Справа прав людини

Недавно Державний департамент оприлюднив звіт про стан людини в 115-ох країнах, які отримують економічну чи мілітарну допомогу від Америки. Звіт стверджує, що в загальному на тому відтинку був деякий поступ, завдяки постійному наголошенню цього питання президентом Джіммі Картером і діячами його уряду, як теж з уваги на факт, що ЗСА встановили політику збільшення чи зменшення допомоги даній країні, на підставі стану прав людини в тій державі.

Цей звіт Державного департаменту треба вважати відрадним явищем, бо будь-яке поліпшення прав людини в якійнебудь країні — це досягнення, яким повинно радіти все людство.

Однак, шкода, що Державний департамент у своєму звіті представив стан прав людини тільки в приязних до ЗСА країнах, які одержують безпосередню закордонну допомогу від Америки, але натомість не згадав нічого про права людини у комуністичних державах, які фактично теж її отримують шляхом торгівлі та торговельних кредитів, тобто посередньо.

До таких країн треба в першу чергу зарахувати Совєтський Союз. Москва купує в Америці велику кількість різних харчових продуктів, зокрема зерна, як теж технологічне приладдя, машини тощо. Отже, Америка своєю торгівлею із Совєтським Союзом фактично допомагає Москві стабілізувати захитану совєтську економіку, зокрема „витягає з біди'' сколективізоване і дуже неефективне совєтське сільське господарство, як теж спричинюється до поліпшень у совєтському індустріяльному секторі. Ця „закордонна економічна допомога'' Америки Совєтському Союзові дає Москві змогу присвячувати більше уваги і фондів розбудові своєї мілітарної сили, яка на випадок війни була б звернена в першу чергу якраз проти ЗСА.

Згаданий звіт Державного департаменту в подробицях описує нарушення прав людини в деяких приязних до ЗСА країнах. Самозрозуміло, що Америка повинна робити все можливе, щоб спонукати уряди даних держав додержуватися міжнародних договорів і власних законів відносно цих прав. Однак, треба підкреслити, що Вашінґтон порівняльно мало робить в справі поліпшення прав людини в Совєтському Союзі, хоча всім відомо, що власне совєтські власті є найбільшим порушником людських прав у світі.

Якщо ЗСА збільшують чи зменшують безпосередню закордонну допомогу приязним державам, залежно від стану прав людини в даній країні, то повинні застосовувати ту саму політику відносно Совєтського Союзу.

Приходять на гадку слова адмірала Ельма Цумвальта, колишнього керівника оперативного відділу військової фльоти ЗСА, який твердив, що з уваги на те, що Совєтський Союз конечно потребує американського зерна, технології та технологічного знання, то уряд ЗСА повинен використовувати ці недостачі Совєтського Союзу під час різних переговорів, щоб спонукати совєтських лідерів дотримуватися різних міжнародних договорів, включно з тими, які стосуються прав людини.

Варто пригадати теж заяву колишнього совєтського дисидента Андрея Амальрика, що Вашінґтон за кожний бушель американського зерна чи за технологічне знання повинен вимагати від Москви звільнення політичних в'язнів і пошанування політичних, національних, релігійних і загальнолюдських прав своїх громадян.

Треба вказати на факт, що недавно 68 совєтських жидів звернулися із закликом до Конгресу ЗСА затримати всі існуючі обмеження на торгівлю із СССР, твердячи, що це єдина річ, яка змушує Москву хоча частинно лібералізувати свою еміграційну політику.

Отже, ЗСА мають у своїх руках сильний арґумент, себто зерно, інші харчові продукти, технологічне устаткування, торговельні кредити тощо, тобто те, чого конечно потребує Совєтський Союз. Вашінґтон конечно повинен використовувати цей арґумент для поліпшення стану людини у Совєтському Союзі та інших комуністичних державах.

Панас Феденко

ЧИЯ ВИНА?

[2]

Коли християнство перемогло в Римській імперії і за імператора Костянтина (313 року) стало державною релігією, то настала велика скрута для старозаконних жидів. На всіх обширах, де поширилось християнство, жиди стали безправними і переслідуваними людьми. Їм заборонено виконувати нормальні зайняття для прожитку — в ремеслах, адміністрація їх гнобила й обдирала хабарництвом, духовенство в церквах згадувало лихим словом „убивників Христа-Спасителя".

Тільки ділянка торгівлі й фінансів була доступна жидам, бо християнська церква не дозволяла позичати гроші на відсотки. Тому християни позичали гроші у жидів за високі відсотки, як це було звичайно в старовину.

Відомо, що позичальник не все ставиться прихильно до кредитора, навпаки часто заздрить йому і ненавидить. Таким чином, крім ворожнечі з причини релігійної, прибула ще й ненависть на ґрунті економічному.

Хвиля погромів залила країни Західньої Европи від першого Хрестоносного Походу (1096 року). У Києві 1113 року пограбовано жидівських купців без релігійної мотивації. Князь Володимир Мономах припинив ці бешкети, бо охочі до безправства збиралися поживитися ще й майном боярським, церковним і манастирським. Цей високоосвічений, людяний князь не терпів безладдя й кривди в суспільстві і був противником смертної кари: „Ні права, ні крива не убивайте", — писав Мономах у Заповіті своїм синам.

У різних християнських країнах були спроби духовенства й урядів навернути на Христову віру жидів, „рід проклятий'', „убивників Христа-Бога-Спасителя''. Улаштовачо диспути між теологами християнськими й жидівськими про те, чия віра правдива. Коли в диспутах рабини уміли показати свою перевагу, то це для них кінчалося плачевно: вони попадали під репресії світського меча, що приходив на допомогу „мечеві духовному''. В нашій літературі є сліди полеміки з релігією Мойсея: „Месія Правдивий'', книга монаха Іганикія Ґалятовського подає арґументи на користь Ісуса Христа, якого жиди не визнавали за Бога.

У добі церковної реформації, що її почав Лютер у Німеччині 1519 року, поширилась ворожнеча між католиками й протестантами. Католицька Церква створила на охорону віри спеціяльну Слідчу Комісію („Свята Інквізиція''). Ця установа брала під арешт і мучила „єретиків''-відступників від католицької віри. Тих, що не хотіли вернутися до католицтва, світська адміністрація живцем палила на вогнищі.

Хоча жиди не були небезпечні для Католицької Церкви, вони не вели пропаганди між християнами, щоб приймали релігію Мойсея, однак і жидам дісталося в спорі між католиками й протестантами. Але переслідування, обмеження, муки і вогонь не зломили вірности жидів релігії предків. І вони дожили, як погорджені „парії'' в своїх відроджених ґетто аж до кінця XVIII сторіччя, „століття освічености''. Пруський „король-філософ'' (1712-1786) Фридрих Великий проголосив релігійну рівноправність: мовляв, у його державі кожний може спасати душу „на свій фасон''.

Велика французька Революція 1789 року визнала всі громадянські права для жидівської людности Франції. На початку XIX сторіччя скасовано обмеження громадянських прав для жидів у З'єдиненому Королівстві.

У Росії жиди тільки тоді могли здобути рівноправність з християнами, коли покидали релігію Мойсея. Наприклад, Шафіров, визначний міністер в уряді царя Петра Великого. Цар дав йому титул барона. Цариця Єлисавета, дочка Петра I (1709-1762) не дозволила жидівським купцям оселитися на Московщині, як їй радили міністри. Вони казали, що від того збільшаться доходи для царського скарбу („казни''). Єлисавета дала відповідь на це словами, які написала власною рукою:

„Від ворогів Христового імени не бажаю вигідного прибутку'' („От врагов Христова имени не желаю интересной прибыли).

Пізніше однак царський уряд дозволив заможним жидам селитися на Московщині: купцям „першої ґільдії'', людям з вищою освітою. Російський уряд хотів охоронити купців і промисловців на Московщині перед конкуренцією жидів-підприємців. Незаможним жидам дозволено жити тільки в неросійських провінціях царської імперії, які названо „лінією поселення'' (черта оседлости). Жидів не допускали до державної служби, їм була заборонена учительська професія, були певні обмеження для вступу до шкіл середніх і вищих, доступ до офіцерської ранґи в армії був закритий. Тільки з упадком царського режиму 1917 року скасовано обмеження жидів, і вони стали рівноправними громадянинами. Однак тільки на короткий час. Большевицький режим розділив жидів, як і всі народи, на дві групи: заможніших пограбовано („Грабуйте награбоване'' — так пояснив свій „соціялізм'' всесвітній революціонер Ленін) і цих „буржуїв'' поставлено поза законом. Тим, що примазалися до большевицької партії, дано особливі права. Цей режим завершився самодержавною диктатурою однієї особи — Сталіна, яку соромливо називають теперішні верховоди компартії наслідком „культу особи''.

[Продовження буде]

ДЕ Є НАША ФІНАНСОВА СИЛА?

Приглядаючись до життя жидівської спільноти в Америці, бачимо, що тут вона має особливо великий вплив, хоча відсотково становить невеличку частину всього населення. Однією із основних причин є ця, що жиди завжди були й є сильно об'єднані в господарській ділянці. Це дає їм можливість розвинути фінансову базу, яка допомагає здобувати, практично, все у сьогоднішніх обставинах.

Будучи заможними, поважна частина їхньої молоді виростає у своїх цілоденних початкових, середніх, а то й вищих школах, як і в літніх таборах та атрактивних клюбах, що уможливлює виховувати не лише корисних громадян цієї країни, але й прикладних патріотів жидівського народу взагалі. Це все разом скріплює його єдність і запевнює успіх та існування в майбутньому.

Ми знаємо, що після Першої світової війни на західніх землях України кооперація давала нам колосальні фінансові спроможності та кріпила національну солідарність, хоча це тільки були початки співпраці на господарському відтинку та ще й в окупаційних обставинах.

Якщо приглянемось до наших, хоч і невеличких та нечисленних кредитових інституцій на терені ЗСА, то побачимо, що нашу фінансову спроможність можна значно збільшити; треба лише бажання і впертої постанови.

Коли взяти під увагу Філядельфію, яка є одним із найбільших міст ЗСА, то прийдемо до висновку, що користати з обслуг навіть кількох існуючих українських кредитових установ, здається, дещо трудно, бож до них треба заходити майже кожного тижня чи може й частіше, а наша спільнота розкинена дослівно по цілій території кількамільйонового скупчення цього міста.

Крім того, сьогодні переважна більшість нашої молодого покоління як і частина старшого, живе вже на периферіях Філядельфії, чи то й далеко поза нею. Отже, відвідувати кредитові установи в старій частині Філядельфії, де ще є частина української спільноти, може бути й невигідно.

Очевидно, що тут є трохи правди, але час до часу приїхати, хоч би й принагідно, щоб перенести заощаджену більшу суму грошей до власних банків чи то позичити в них капітал на ту чи іншу потребу, то це зовсім можливе й на це не маємо ніяких оправдань.

Нам відомі одиниці, які живуть і по сто миль поза Філядельфією, але частину своїх заощаджень тримають у філядельфійських кредитових установах. Тут вони й позичають на різні потреби. Можна сподіватись, що згадані одиниці роблять це не лише з мотивів національних, бож користають вони й з доброї чи вигідної обслуги українських кредитових установ. Ми знаємо, що американці, звичайно, переховують свої вартостеві папери в спеціяльних „сейфах'', куди їх треба здавати та ще й платити за переховання. Хто вкладає свій капітал в українські кредитові установи не потребує цим журитись, бо лише він зможе його вибрати. Подібних вигод є напевно більше, але про це докладніше можна довідатись у філядельфійських кредитових установах. Крім того, оплата за позички в українських установах напевно не вища, як у інших американських установах, а відсотки за вкладений капітал не нижчі, бож їх регулює федеральний уряд.

Отже, українська спільнота повинна хоча б принаймні половину своїх заощаджень вкладати у власні фінансові установи, та в них позичати на всі потреби, що скріпило б наші матеріяльні сили і давало б нам поважні можливості для поборювання тих труднощів, які стоять на перешкоді, щоб виконати місію нашої еміграції та не загубитись в чожому морі, тобто не допустити, щоб славозвісний вислів „козацькому роду нема переводу'' був лише пустою фразою.

Хоча ця стаття дійде лише до певного відсотка нашого молодого покоління, бож українську пресу молодь не завжди читає, але треба сподіватись, що їхні батьки про це таки подбають, щоб молоді люди познайомилися із цим матеріялом. Вони ж бо не раз радо брали на себе надчисельні години праці, щоб своїм дітям дати добру освіту й запевнити їм високоплатні посади, тож і тепер вони хіба подбають, щоб їх включити в українські фінансові установи.

Для нас все ж таки це не є таємницею, що кожного року до наших кредитових установ прибуває багато

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Барагура

ЗА ПРАВИЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ЛІТЕРАТУРИ

(2)

Впорядники чомусь не взяли до уваги, що до літератури треба підходити з літературно-мистецькими, естетичними, творчо-психологічними, філософсько-світоглядовими критеріями, а мистців писаного слова розглядати як творчу індивідуальність та слідкувати за її розвоєм, шуканнями, зростанням чи спадом. Всякі історично-політичні, соціо-економічно-побутові, політично-партійні, реґіонально-територіяльні, партикулярні, релігійно-визнаневі, персональні елементи, це тільки допоміжні чинники, поскільки вони мають вплив на формування мистецько-творчої індивідуальности автора. На цю обставину звернув увагу Іван Фізер у вступі до антології поезії „Кординати''. Покликуючися на американського теоретика літератури, чільного представника нової критики Джона Крова Рансома, він пише: „Поезію... ділили на клясичну, романтичну, імажиністичну, модерністичну чи ще як там; її розбивали на поезію двадцятих, тридцятих, сорокових і т. д. років; її розглядали за місцями, в яких творилася, її ділили на довоєнну і повоєнну, на поезію семантично відкриту і семантично закриту, тобто зрозумілу й неясну; на поезію, яка національно насичена і національно індеферентна. Більшість із цих клясифікацій виходять із позалітературних критеріїв. Вони іґнорують іманентність (річ сама в собі, в самому предметі, незалежно від зовнішнього впливу на нього) цієї поезії. На поезію треба дивитись як на мистецьку дійсність саму в собі і поєднати її в такі моделі, які не вимагають екскурсів у позаестетичні підтвердження''.

Клясичним зразком літературного і мистецько-естетичного періоду й аналізи розвоєвої лінії творчої індивідуальности мистця писаного слова є вступна стаття Б.(огдана) Б. (ойчука) до I тому „Зібраних творів'' Богдана Кравцева.

Втискання мистця писаного слова в тісні хронологічні рамки („звідси-досі'') чи чіпляння йому готових ярликів, це позалітературні і позаестетично-мистецькі визначники, якими в підході до літературних явищ і творів не вільно користуватися. Тому і впорядники „Хрестоматії'' повинні були укласти її за згаданими критеріями, а користування нею для навчального процесу залишити вчителям-практикам, які залежно від потреб організували б собі методи у лекційні одиниці чи в цілість процесу навчання.

Іншим промахом з точки бачення методології літератури є неясність і непослідовність критеріїв, якими керувалися впорядники при вибірці авторів і їхніх творів. Поскільки дефініція поняття „хрестоматії'' підкреслює, що це добірка кращих мистців писаного слова і „кращих зразків їхніх творів'', що давали б з одного боку уявлення їхньої творчої індивідуальности, з другого боку в сумі давали б можливо найбільш правдивий і вірний образ літератури — авторів і творів, з яких хрестоматія укладена, добір мусить бути дуже дбайливий. Щоб цього досягти впорядники мусять мати досконале знання предмету, естетичний смак, критичний змисл. З „Хрестоматії'' Федоренка і Маляра виходить, що укладачі пішли по лінії квантитативній, а не квалітативній і через те їхня книга перевантажена менше вартісними з літературно-мистецького погляду писаннями, а користувач губиться в поводі друго-третьо і дальше-рядних авторів, а даремно шукає за деякими передовими представниками літератури.

Нерівномірно подано й вибір із творів. Деяким письменникам присвячено десять сторінок (Винниченко, Багряний, О. Вишня, якому відведено 9 сторінок, хоч його творчість стоїть на грані літератури й публіцистики, хай і талановитої), іншим присвячено одну-дві сторінки (Б. Лепкий), декого репрезентує тільки один твір або уривок і то нехарактеристичний і не притаманний даному письменникові. Та й добірку творів чи уривків треба було організувати так, щоб читач мав ясний образ творчого профілю даного мистця писаного слова.

Те саме стосується біо-бібліографічних довідок, пояснювальних статтей, характеристики авторів — деяким присвячено неспівмірно багато місця, іншим куди менше, дані про деяких такі неповні й неясні, стільки в них недомовлень (Винниченко), що ніяк не допоможуть користувачеві познайомитися з індивідуальністю автора.

Складається враження, що впорядники не усвідомляли собі, що не все написане віршем є поезією і не всяке писання належить до літератури. Тому добірку писань авторів у розділах „Безіменна позацензурна література'', „Література збройної боротьби'', „Поезія безіменна вояків УПА'' треба було зробити дуже обережно і дбайливо. Одночасно насувається питання чому пропущено „Стрілецьку Музу'', 1918-20 рр., яка видала цілу низку талановитих авторів (Р. Купчинський, Л. Лепкий, О. Бабій, В. Бобинський, Ю. Шкрумеляк).

Щодо представників „руху опору'', „спротиву'' чи „дисидентів'', то їхня мартирологія, героїзм, самопожертва, відданість ідеалам, твердість характеру, невгнутість волі не кваліфікують їх на поетів чи письменників. Поза незначними винятками вартість їхніх писань не так літературна, як наукова, публіцистична, есейна, історіософічна, чи просто документ часу.

Зайво вміщено в „Хрестоматії'' людей, які належать до іншого роду мистецтва (Лесь Курбас — театральне мистецтво). Також вміщено уривок невідомого М. Кульчинського, непотрібно згадано російського письменника Павла Безпощадного (Іванова).

Годі збагнути, чому навіть не згадано поета тієї міри, що Вадим Лесич, який в 1979 році відзначатиме 50-річчя своєї плодовитої, вагомої, на високому літературному рівні поетичної творчости, не згадуючи вже про його писання з ділянки літературної критики, мистецтвознавства (монографія „Никофор з Криниці''), есеїстики. Його поетичний дорібок становить одинадцять книжок поезій. Відомий як перекладач польських поетів, двічі відзначений, перекладений на вісім мов, член правління Пен-клюбу, вміщений у міжнародних довідниках поезії. Критика висловилася про нього як про поета, що „разом з Баркою посів провідне місце в поезії сучасної доби'' (Емануїл Райс, Григорій Костюк), як про мистця слова, що „репрезентує найкращі зразки сучасної української поезії'' (Іван Фізер), як про „поетичну індивідуальність, з якої творяться нові (поетичні) школи'' (Юрій Шерех) і творчість якої артистично гідна всеевропейського рівня'' (В. Державин).

Згадано Ю. Клена, О. Стефановича, О. Лятуринську, Д. Гуменну, але не подано зразків їх творчости, промовчано тотально М. Ореста, В. Свідзінського, І. Смолія, пропущено літературу для дітей і юнацтва, хоч книга призначена для шкільної молоді.

Мовостиль вступної і пояснювальних статтей тяжкий, неясний, перевантажений термінологією до тієї міри, що навіть людина обзнайомлена з теорією і проблематикою літератури має трудність

(Закінчення на стор. 4)

Д-р Юліян Мовчан

„ЯПОНСЬКЕ ЧУДО"

(З подорожніх нотаток)

[1]

Якщо не „чудо'', то як інакше можна б назвати той соціяльно-економічний процес, який відбувається у Японії за останніх 25-30 років, тобто, після Другої світової війни.

Хоча за останніх десять років це вже втретє мені довелось побувати в країні „сходячого сонця'', проте кожного разу, коли ступаю на цей, найбільш віддалений на схід, азійський острів, маю таке почуття, наче б я тут ще ніколи не був. Бо все тут видається таке свіже, нове, неповторне, а з тим незабутнє. І ось і цього разу. Пролітаємо — і опинюємося на цілому новому аеродромі. Хоча в нього назва Міжнародний аеродром Токіо, він не в Токіо, а навіть доволі далеко від нього. Щоб дістатися до центру Токіо потрібно приблизно дві години багатьма мостами, що їх кілька років ще тут не було.

Але „чудо'' не в аеродромі, чи мостах, яких при бажанні та технічних спроможностях можна чимало побудувати навіть на протязі лише кількох років. Роздумування над загадкою японського „чуда'' приходять тоді, коли зупинимося перед такими фактами:

Хоча територіяльно Японія навіть менша від Каліфорнії, проте вона спроможна втримати на своїй землі понад 116 мільйонів населення. І то не тільки втримати, але й забезпечити майже всіх, хто здібний працювати, працею і виробляти стільки продуктів, що деяку кількість рижу може навіть експортувати за кордон. (Для порівняння мимоволі приходить на думку Совєтський Союз, який територіяльно хоч і більший від Японії в 61 раз, проте й досі змушений кланятися капіталістичній Америці, і майже кожного року імпортувати мільйони тонн збіжжя аби сяко-тако прогодувати поневолене населення). Уявімо собі на один момент, що завтра до сучасної Каліфорнії з її 20-ма мільйонами населення, поселиться ще додаткових 96 мільйонів люду, тобто, половина населення цілих З'єднаних Стейтів Америки!

Хоча Японія програла світову війну і вбога на сирівці та паливо, проте вона сьогодні спроможна виробляти стільки найрізноманітніших продуктів, що ними „закидає'' майже цілий світ — включно зі ЗСА та Німеччиною, з якими на світових ринках веде дуже успішну економічну конкуренцію.

Хоч ця ж сама маленька Японія вбога на сирівці та золото, проте, фінансово вона стоїть настільки міцно, що в той час, коли вартість її єна на світових біржах ввесь час йде вгору, вартість, наприклад, американського доляра, який за собою має економічно найбагатшу й наймогутнішу державу, весь час йде вниз. Наприклад, коли під час минулої моєї подорожі до Японії 1974 року я вимінював одного доляра за 300 єнів, у жовтні мин. року мені дали за одного доляра тільки 182 єни.

Хоча японців „назагал'' скорше можна б назвати „біляками'' ніж багатіями, проте згідно статистичних даних, пересічно кожен японець має в банку заощадження на суму 8,000 долярів. На жаль, не має під рукою статистичних даних на цю тему в ЗСА, але боюся, щоб не вийшло так, що пересічний американець має у банку боргу на 8,000 долярів, чи щось біля цього. Як нас інформовано, японці дуже рідко будь-що купують на борг. Золоте правило японця — це: маєш гроші — купуй, не маєш їх — не купуй. Це правило він передає також своїм нащадкам. До речі, це одночасно заперечує „філософію'' багатьох американських „фахівців'' про те, що, мовляв, якби в ЗСА не існувала система позичок, тоді американська економіка занепала б. У Японії, як бачимо, хоча майже немає позичок, проте японська економіка сьогодні є однією з найміцніших і найздоровіших у світі.

Але перед тим, заки подати бодай частинну розгадку японського „чуда'' коротко згадаю про кілька вартих уваги аспектів японського життя.

Японська тіснота

Її тут видно майже на кожному кроці. Та в цьому немає нічого дивного Якщо загальну кількість населення Японії 116,000.000 людяности поділити на 142,700 кв. миль її площі, то матимемо, що на кожну квадратову милю припадає 819 осіб. (У СССР на одну милю припадає всього 27 осіб). Таку кількість треба не тільки прогодувати, але й десь розмістити. Тому, подібно до Китаю, і тут кожен клаптик землі використовується — чи то для засіву продуктів, чи для побудови мешкання.

Проїжджаючи потягом від аеродрому до Токіо впадає в очі безліч маленьких хаток і „хатинят'', які в свою чергу поділені на, очевидно, ще менші — кімнатки, в яких проживає японська родина. (Залишається загадкою, як в таких умовах можна забезпечити протипожежну безпеку таких дерев'яних хатин). Правда, японці в цілому трохи... менші і, головно... тонші від американців і це, може, їм трохи допомагає розміститися у маленьких кімнатках, але, мубуть, не набагато.

Японське територіяльне обмеження й тіснота неминуче спричинилися до інших обмежень чи незручностей, про які в інших країнах було б навіть не „до подумання''. Наприклад, для багатьох японців часто створює більшу проблему не купівля авта, але знайдення місця для паркування для нього. Бо поки він не доведе, що він матиме місце для паркування свого авта, доти він не зможе дістати дозвіл на його купівлю!

Японці — найкраще одягнені люди світу?

Звичайно, як каже москаль, „на вкус і на цвет товаріща нєт'', проте з-поміж усіх країн, які я відвідав, на мою думку, японці найкраще і найелегантніше одягаються. І то як жінки, так і чоловіки.

[Продовження буде]

СОЮЗОВЦІ! РОЗПОЧИНАЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

Лівія остерігає ЗСА в справі достави нафти

Ню Йорк. — Ахмед аль-Шахаті, провідник групи представників уряду Лівії, яка перебуває у ЗСА на офіційних відвідинах, остеріг уряд ЗСА, що Лівія може здержати доставу нафти, якщо ЗСА не виконуватимуть своїх зобов'язань щодо продажі літаків і сільсько-господарських та індустріяльних машин. Лівія доставляє 10 відсотків всієї імпортованої ЗСА нафти.

СПРОСТОВАННЯ

В „Свободі" ч. 17, з 24-го січня, в звідомленні Т-ва Св. Софія про збірку на Патріярший Фонд, в абзаці про Балтімор, подано помилково, що збірку проводила п. Анна Захарків, замість — п. Анна Стельмах, а 5.00 дол. зложила не п. Евгенія Горняк, а п. Евгенія Чорняк.

За недогляд вибачаємось.

Управа Відділу Т-ва за ПУУКЦеркви

Інж. Є. Івашкова...

(Закінчення зі стор. 1)

фінансовому референтові того ж Комітету мгрові І. Винникові, який є головою Контрольної комісії КОУАО. КОУАО прекрасно вив'язався із своїх обов'язків у підготовці і переведенні III Конгресу СКВУ. Зокрема Маніфестація в Обороні Прав України, за яку відповідав виключно Об'єднаний Комітет, була успішною. На рахунок успіхів праці Об'єднаного Комітету треба зарахувати також переіменування Гол Плейс на Тарас Шевченко Плейс, де знаходиться наша парохіяльна і новозбудована церква св. Юра. В цьому найбільша заслуга заступника голови д-ра Ю. Волинця. Збірки на цілі СКВУ і на покриття коштів Маніфестації були успішні. Одначе, збірка на Національний Фонд не дописала. Здавалося, що після повного об'єднання громади в ЗСА в системі УККА результати будуть кращі. Зовнішня робота проводилася Комітетом Оборони України на чолі з мґром Б. Потапенком. Переведено ряд корисних акцій, зокрема в справі фільму „Голокост". Велика заслуга того ж комітету була в тому, що він подбав про таке гарне покриття американською пресою, радіо і телебаченням маніфестації 26 листопада 1978 року. На окрему увагу заслуговує коментар д-ра Мартіна Абенда про Україну. За звітний період прихід Об'єднаного Комітету був понад 12,000 долярів. Розходи були великі і їх треба було покрити із фондів з попередніх років. Праця секретарки була також інтенсивною, бо крім запису протоколів, вона вислала понад 1,500 листів.

У дискусії над звітами представники організацій позитивно висловилися про діяльність управи, якій на пропозицію голови Контрольної комісії уділено абсолюторію з признанням.

На пропозицію Номінаційної Комісії, в склад якої входили М. Грицковян — голова, інж. Ю. Гончаренко, О. Луцька, Р. Крупка, Р. Полчій і А. Прятка, обрано управу Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Відділ УККА у складі: інж. Є. Івашків — голова, д-р А. Лозинський — екзекутивний заступник голови і референт зовнішніх справ, мґр І. Базарко — заступник голови і зв'язковий з УККА, д-р Ю. Волинець — заступник голови і правний дорадник, А. Прятка і Р. Полчій — секретарі, С. Косович — організаційна, М. Хоманчук — фінансовий, М. Грицковян — імпрезовий, мґр Б. Потапенко — Комітет Оборони України, інж. Я. Оберишин — референт Національного Фонду, В. Левенець і О. Луцька — преса й інформація, Г. Полчій — зв'язок з містом; Контрольна комісія: мґр І. Винник — голова, інж. Ю. Гончаренко, д-р І. Сєрант, М. Прятка, інж. Я. Рубель; Товариський суд: д-р І. Соневицький — голова, інж. І. Мокрівський, дир. М. Салдан, д-р В. Палідвор, Л. Дума-Лебедь; Представники громад: д-р О. Соколишин — Асторія, М. Твардовський — Бронкс, І. Хома — Бруклин, д-р О. Германюк — Стетен Айленд, інж. В. Фриз — Флашінґ.

Крім управи, обрано ще ряд комісій, які очолили члени Управи та будуть керувати ними і відповідати за їх роботу. Обрано наступні комісії: Комітет Оборони України — мґр Б. Потапенко — голова, К. Василик, С. Грицковян, Х. Грицковян, Л. Ґной, ред. І. Длябога, д-р В. Душник, М. Душник, М. Йовик, Р. Крупка, Є. Сидор-Чарторийська, М. Турчин, М. Чорний, В. Чума, Р. Юзенів, О. Ярема, Ю. Яримович; Фінансова комісія: М. Хоманчук — голова, Н. Валько, Л. Ґой, Ю. Копчинська, М. Кузик, М. Юзенів; Імпрезова комісія: М. Грицковян — голова, Д. Барна, С. Барна, О. Гентиш, інж. Т. Гірняк, Д. Ґенза, Я. Косановський, В. Маґаль, Н. Савчук, Т. Шевчук, С. Чума, Г. Яремчук; Комісія Національного Фонду: інж. Ярослав Оберишин — голова, П. Гарайда, І. Дідей, В. Расяк, Л. Пришляк, інж. М. Турецький.

На пропозицію Управи КОУАО Загальні Збори обрали через аклямацію мґра І. Базарка на почесного члена української організованої громади Великого Ню Йорку.

У загальному пляні праці новообраний голова інж. Є. Івашків подав, що й надальше праця громади проходитиме під кутом допомоги нашій Батьківщині. Крім імпрез відзначуваних кожного року, громада Ню Йорку відзначить 50-річчя Організації Українських Націоналістів, яка відограла і відограє важливу ролю у боротьбі нашого народу за самостійність. Управа також посилить збірку на Національний Фонд, як також поробить заходи щодо допомоги нашим школам.

Зборами успішно проводила президія у складі інж. Ю. Гончаренко — голова, Р. Полчій і д-р А. Лозинський — заступники, секретарювали Н. Хоманчук і А. Прятка. До почесної президії Загальних Зборів були запрошені мґр І. Базарко, адв. Р. Гуглевич, мґр І. Винник, д-р В. Палідвор, І. Куровицька і К. Василик. На зборах працювали ще Верифікаційна Комісія, в склад якої входили М. Хоманчук — голова, Л. Ґой, О. Гентиш і Г. Яремчук та Комісія Перевірки Протоколу — Я. Косановський — голова, Г. Гошовська і Ю. Копчинська.

Після нарад відбулася товариська зустріч на якій присутні при чаю і солодкім ще довго дискутували про громадські справи.

За новий шлях розвитку УНСоюзу

Минулорічна Надзвичайна Нарада Головного Уряду УНС вибраного на 29-ій Конвенції в Піттсбурзі, з турботою ствердивши застій у розвитку УНСоюзу, вибрала для перевірки нових можливостей Реорганізаційну Комісію завданням якої є намітити пляни для покращання праці і нових напрямних для Союзу.

Хоча Комісія уже розпочала діяти, дуже потрібно було б, щоб ширше коло союзових діячів включилося у цю важливу працю.

Ці всі зокрема повинні зайняти слово, що думають не тільки про статус кво УНСоюзу, але й про його дальшу розбудову.

Кожна організація у своєму розвиткові має переходовий очерк часу, в якому виявляється нестійкість в праці; цим самим конечно потрібно якнайскоріше знайти нові методи праці, як рівнож доцільно скріпити вже випробувані організаційні форми, на яких побудована установа, та пристосувати їх до нових обставин, щоб організація могла далі розвиватися.

Справа не легка, зокрема, коли потрібно поєднати минуле із теперішнім, а що найважливіше — глянути в майбутнє. Ми можемо різнитись у поглядах, але пам'ятаймо, що тільки спільна співпраця може простелити новий шлях для майбутнього нашої установи.

Український Народний Союз має довголітній стаж із успішною демократичною практикою, яка забезпечує нам усім рівні права, але й ми всі союзовці спільно відповідаємо за долю Союзу. Тому у визначенні напрямних нового шляху нам усім потрібно зайняти слово.

Кожне рішення, яке має завершитись позитивним наслідком мусить бути розглянене та узасаднене на підставі ряду можливостей в даному часі, місці і оточенні. Очевидно, рішення зроблені однією людиною, чи вузьким колом людей деколи можуть бути обмежені у своїй ефективності для ширшого загалу. В таких випадках виринає небезпека, що факти можуть бути неправильно узагальнені, односторонньо насвітлені, індивідуально мотивовані; цим самим несвідомо і недоцільно рішені.

УНСоюз має велику спадщину, але він мусить бути життєздатним, зокрема в теперішній час, де приходить боротьба за скріплення ідентичности українців у своїх країнах поселення, а зокрема в ЗСА. Тому праця Союзу мусить віддзеркалювати основні прояви нашого теперішнього громадського заінтересування, щоб мати безпосередній зв'язок із ширшим загалом — джерелом нашого існування.

Ми мусимо вирощувати новий шлях для УНС у напрямі його розвою, при цьому не забуваючи, що наше суспільство постійно міняється і що саме Союз повинен бути промотором у його розвитку. Цим самим ціллю цієї початкової статті є розпочати позитивну дискусію про „Новий шлях УНС". Здорова дискусія може створити багато корисного в напрямі розвитку нашої установи.

Безцілеве очікування, що „хтось" за нас це зробить не принесе нам спасіння, бо час робить своє. Момент затримки розвитку установи не тільки приносить матеріяльні шкоди, але витворює психологічно неґативний ефект, що впливає на охоту праці.

Пам'ятаймо також, що суспільно-громадське життя скоріше міняється як його інституції, і коли є більша розбіжність між формою інституції і її дією, тим повільніший стає розвиток даної установи.

Наше громадське життя у ЗСА і Канаді перейшло велику зміну і ми є на грані ще більших змін; це можна побачити, якщо слідкуємо за останньою сторінкою „Свободи", тому час застановитись над новими методами і структурою УНС, які охопили б сьогоднішній розвиток нашої спільноти та організаційні методи праці і цим самим ми будемо пристосовані до завтрішнього.

Завдання автора цієї статті і двох-трьох дальших є спробою розглянути лише деякі питання методики праці суспільно-економічних установ, до яких належить Союз, як рівнож застановитись над зміною структури пристосованої до теперішнього стану нашого буття. Сподіюсь також, що інші автори доповнять мене в намірі покращання розвитку УНСоюзу.

Іван Телюк

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Зенові Чировської

складаємо 25.00 долярів на Сиротинець у Парижі.

Нашому Дорогому Професорові, висловлюємо щире співчуття ізза втрати Його Незабутньої Матері.

Марія і Юрій ВЕЛИЧКОВСЬКІ

В ПЕРШУ СУМНУ, НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашої Найдорожчої, Незабутньої

МАМИ

св. п.

ГАЛІ ПОПЕЛЬ

складаємо 100.00 долярів на Український Науковий Інститут в Гарварді.

Марта і Адріян ГАЛЯРЕВИЧІ

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашої Найдорожчої, Незабутньої

ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБЦІ

бл. п.

ГАЛІ ПОПЕЛЬ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

дня 27 лютого 1979 р., о год. 9-ій рано

в церкві свв. Петра й Павла в Клівленді, Огайо;

в церкві Різдва Пречистої Діви Марії в Ню Бренсвіку, Н. Дж.

Про молитви просять:

ЯРЕМА — муж
МАРТА ГАЛЯРЕВИЧ — донька з родиною
ЮРКО — син з родиною
АНДРІЙ — син з родиною

У ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Дорогого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п.

СТЕПАНА ЛАЗУРЕНКА

ПОЛКОВНИКА АРМІЇ УНР

у неділю, 25-го лютого 1979 р., о 12-ій год. дня в церкві св. Андрія в Детройті, Миш.

буде відслужена

ПАНАХИДА

Всіх Знайомих просимо помолитися в цей день за спокій Його Душі.

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 13-го лютого 1979 року, по короткій недузі, відійшов від нас

наш Дорогий МУЖ І БАТЬКО

бл. п.

ПЕТРО ІГНАТ

ДОКТОР ПРАВ

нар. 17-го червня 1910 року в Хусті.

ПАРАСТАС — в четвер, 15-го лютого 1979 року, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Бурнадза у Кліфтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН в суботу, 16-го лютого 1979 р., о год. 9-ій ранку з церкви св. о. Миколая в Пассейку, Н. Дж., а відтак на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

В смутку:

дружина — ЛІДА
син — ПЕТРО МАРКО
Старенька Мама, Сестри і Брати з дітьми і внуками в Україні і Родина в Америці

Свята Софія Релігійне Товариство Українців Католиків, ЗСА

Їх Святости

ЙОСИФОВІ І, КАРДИНАЛОВІ СЛІПОМУ

Патріярхові Києво-Галицькому і всієї Руси-України, Основоположникові й Голові Товариства Свята Софія

найщиріші побажання в День Уродин, обильних Божих Ласк, кріпкого здоров'я та МНОГИХ МНОГИХ ЛІТ

бажають

за Товариство Свята Софія і Комісію Патріяршого Фонду:

Д-р РОМАНА НАВРОЦЬКА (заст. голови Т-ва Св. Софія)

Д-р РОМАН ОСІНЧУК (голова Ком. Патр. Фонду)

Проф. ЛЕОНІД РУДНИЦЬКИЙ (секретар Т-ва Св. Софія)

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої для всіх Бережанців

бл. п. Ольги Бемко

складаємо 50.00 долярів на Сиротинець у Парижі.

Дорогим Левкові і Данкові, синам Покійної, висловлюємо наше щире співчуття.

Марія і Теодор НАГІРСЬКІ
Надя і Роман МАНДРУСЯКИ

Президент Картер...

(Закінчення зі стор. 1)

Д-р Каша, якому 58 років є професором фізичної хемії у Стейтовому університеті Фльориди і директором Інституту молекулярної біофізики. Вищі студії д-р Каша закінчив в Мічіґенському університеті в 1943 році, а докторат здобув у Каліфорнійському університеті в Берклі в 1945 році. З 1951 року він є членом професорського складу Стейтового університету Фльориди. Д-р Каша є членом цілого ряду наукових організацій і професійних товариств, включно з Крайовою Академією Наук, та автором численних наукових праць. В 1976 році американські науковці з ділянки молекулярної спектроскопії влаштували тридений симпозіюм в честь д-ра Каші, в якому взяли участь науковці з інших країн світу.

Д-р Каша є першим українцем, який був найменований до Карйової Наукової Ради. Якщо Сенат затвердить номінацію, д-р Каша задержить цей пост до 1984 року. Опісля він може бути найменований на ще одну шістьрічну каденцію.

Президент Стейтового університету Фльориди д-р Бернард Слайґер висловив особливу радість з приводу найменування д-ра Каші на члена Ради. „Це ще одне признання для цього справді визначного науковця, який втішається великою повагою серед всіх науковців світу".

Мґра Івана Базарка...

(Закінчення зі стор. 1)

того він є заступником голови Комітету Будови Церкви св. Юра в Ню Йорку.

Розуміючи вагу і потребу світової громадської надбудови, мгр І. Базарко включився у підготову і переведення І-го Конгресу СКВУ. Від того часу він працює в органах СКВУ, а на ІІІ-му Конґресі, який відбувся в листопаді 1978 р., його обрано на найвище громадське становище, а саме на становище президента СКВУ на другу половину каденції.

Організована громада Великого Ню Йорку бажає мгрові І. Базаркові багато сили, здоров'я і витривалости у його тяжкій і відповідальній роботі для української громади і нашої батьківщини Укаїни.

ЗА ПРАВИЛЬНИЙ ПІДХІД...

(Закінчення зі стор. 2)

самі помилки кількакракратно. Згадаю тільки деякі з них. Неправильне звучання прізвищ: Михайло ЯцЬків (кількакратно в тексті і в покажчику імен) (має бути Яцків). В. Елан, В. Еланський-Блакитний (має бути Еллан, Елланський), Андрій ГЕрасевич, має бути ГАрасевич, Віктор Гюго (русизм), має бути Гюґо, Е.Геккель, має бути Гекель (Heckel), Блюмштейн (русизм) має бути Блюменштайн (В. Коряк).

Подано, що Б. Лепкий народився в „поліському селі Круглець", має бути: Крегулець (Бережанщина) не подано, що Б. І. Антонич уродженець Лемківщини, що має для нього істотне значення, подано, що У. Самчук народився в селі ДермаН, має бути ДерманЬ (на Волині). Сидир Твердохліб згаданий як член київської групи при журналі „Українська Хата"; насправді був членом галицької „Молодої Музи". До 1932 року був „Літературний ВісТник", а не „Вісник". „Празької школи" не було ні з назви, ні як групи, хіба в поточній мові. Були окремі поети, що жили і творили в Празі, здебільшого націоналісти.

ТОПІЖ у Львові подано як згуртування „національних демократів". Це була становопрофесійна організація. Журнал „Поступ" засаднично католицької, а не гетьманської орієнтації. Група „Танк" в Варшаві постала около 1926 р. і ані О. Теліга, ані Б. Ольхівський не могли бути її членами, бо їх тоді в Варшаві не було. Теж Авенір Коломиєць не був її членом, бо як співробітник періодиків був лівих поглядів, а ця група гуртувала прихильників УНР.

Треба було уодностайнити правопис: „лицарЬ", „кровЬю", „БурРя", „геніАльний".

Беручи до уваги ці „прогрішенія вольния і невольния", „Хрестоматія" зробить її користувачам багато зайвої мороки і завдасть їм труду шукати за джерелами, щоб перевірити, чи дані в книзі згідні з фактами.

Учителі стануть перед ускладненими дидактичнометодичними проблемами й трудношами в практичноМу навчальному процесі, поскільки „Хрестоматія" має заширокий діяпазон призначення — початкові й середні школи та університети.

Вартість спроби Феденка-Маляра в тому, що на базі зібраного ними багатющого матеріялу можна буде опрацювати нову більш селективну і достосовану до шкільних потреб вибірку авторів і творів XX сторіччя. Має рацію рецензент цієї книги І. Гурин, що „камінь зрушено", але його не відвалено і не відкочено...

розчовпати про що йдеться.

Інша категорія недоліків, це багато фактичних помилок і неточностей. Годі вважати їх технічно-коректорськими недоглядами, бо повторюються ці

Французький прем'єр...

(Закінчення зі стор. 1)

те, яке рішення прийме населення Квебеку у вільних виборах чи референдумі. Барр однак підкреслив, що теперішній французький уряд стремить до затіснення співпраці з Канадою і розвинення торговельної виміни на широку скалю.

Канадська преса відмічує, що прем'єр Барр був, після відвідин Канади колишнім президентом де Ґолем, найвизначнішим політиком, який відвідав Канаду. Від 1977 р. між Парижем і Оттавою панували досить холодні відносини, бо в Оттаві були переконані, що Франція й далі придержується ранішої політики і підтримує активно сепаратистичні тенденції прем'єра Левека і його партії. Левек і цього разу намагався повторити сцену з 1977 року, коли президент де Ґоль викрикнув з бальконy до товпи народу: „Хай живе вільний Квебек". Барр однак, не дав намовитись на таку сцену. Він, вийшовши на балькон, щоб привітати зібраних заявив: „хай живуть французи Квебеку". При тому він жартуючи відмітив, що Левек все має якісь двозначні думки коли висилає французьких політиків на балькон.

Дехто був невдоволений таким висловом Барра, а деякі скрайні групи навіть демонстрували проти нього і проти його бажання відвідати ще Оттаву та відбути зустріч з федеральними чинниками. Але Барр настоював, повторяючи при тому політичну лінію теперішнього президента Валері Жіскара д'Естена, який хоч згідний давати Квебекові всесторонню допомогу, але рівночасно втримує дружні відносини з Оттавою. Провінційний прем'єр Левек не був вдоволений таким поступованням Барра, але як твердять кореспонденти, йому не випадало відкрито проти цієї політики Франції демонструвати.

Члени правозахисного...

(Закінчення зі стор. 1)

молодь. Часом вона слухає так звані джасові передачі, але при тому довідується і про політичні речі, культурні і спортові події тощо. Зв'язок між дисидентами, — каже Віктор, — ведеться переважно шляхом особистих зустрічей. Усі члени правозахисного руху в Україні стоять на самостійницьких позиціях; цьому рухові співчувають навіть деякі росіяни.

Воктор Боровський особливо підкреслив, що члени цього руху не вірять в ідеї марксизму і мало займаються марксистською ідеологією. Багато з них марксизмом тільки прикриваються, щоб добитися поширення тих ідей, за які вони активно боряться. Існує, на його думку, деяка різниця у стилі життя у східніх і західніх областях України. Також на заході більше чути українську мову, а на сході менше. Бувають місця, що коли говориш українською мовою відкрито то можуть назвати тебе бандерівцем, сказав Віктор. Іде посилений процес русифікації шкільництва в Україні.

На запитання, які його пляни на майбутнє, Віктор відповів: „бажаю студіювати теологію і стати священиком".

Із смутком в очах Віктор пригадує собі двократне (3 місячне і 40 денне) перебування у психіятричних закладах КҐБ у яких перебувають сотні подібних до нього молодих людей, що шукають правди у страшній комуно - московській дійсності.

Сенатська комісія...

(Закінчення зі стор. 1)

тор Гелмс не єдиний противиться політиці Білого Дому відносно Пекіну і Тайпею, Сенатська комісія для закордонних справ вирішила не передавати справи номінації Л. Вудкока на амбасадора під розгляд цілого Сенату, аж поки ця Палата Конгресу не схвалить резолюції, яка пропонує ґарантувати безпеку Тайвану. Цю резолюцію вже спільно внесли республіканські та демократичні сенатори, але згадана Сенатська комісія розглядатиме її щойно 20-го лютого.

Речники Білого Дому перестерегли, що президент Картер може накласти „вето" на згадану резолюцію, бо вона містить постанову, що ЗСА вдержуватимуть в західній частині Тихого океану відповідну кількість вояків і військових кораблів, які могли б протиставитися будь-якому „збройному чи іншому нападові, який загрожував би територіяльній недоторканості Тайвану", як теж зазначує, що якийнебудь напад на Тайван становив би загрозу для миру на тому обширі, як теж „загрозу для спільних інтересів ЗСА і Тайвану". Президент Картер вважає, що такої сенатської резолюції цілком не потрібно, бо Пекін обіцяв розв'язати питання Тайвану „мирним способом", а ЗСА все одно плянують мати добрі відносини з Тайваном, але вже не як із самостійною державою.

Спостерігачі і члени Сенату вказують, що хоча Сенатська комісія для закордонних справ затвердила номінацію Ленарда Вудкока на пост амбасадора в Пекіні, то це ще не значить, що цілий Сенат піде за прикладом згаданої комісії. Справа Вудкока тісно пов'язана з питанням дальших відносин ЗСА із Тайваном.

ДЕ Є НАША ФІНАНСОВА СИЛА?

(Закінчення зі стор. 2)

прохань від різних наукових, політичних і громадських інституцій чи організацій та товариств, щоб дати фінансову допомогу. Очевидно, що поза оплатою адміністраційних видатків та залишенням резервового капіталу, дохід з наших фінансових установ залишається, в тій чи іншій формі, в українській спільноті. Якщо б ми більше вкладали наші заощадження у своїх фінансових установах і в них позичали, то й наша фінансова база зростала б, що дало б нам змогу робити те, що роблять культурні чи то добре зорганізовані народи світу.

Очевидно, що якщо б ми забезпечувались у своїх, замість чужих, асекураційних товариствах, то наша фінансова база ще більше зростала б. Ми не дуже то й звертаємо увагу на фінансові звіти українських кредитових установ в пресі, де тисячі долярів кожного року розприділюються на найбільш потрібні цілі, головно нашої, сильно надщербленої, науки як на рідних землях, так і у вільному світі.

Отже дохід цих товариств також залишається між ними, а користі зі забезпечення у них не гірші від інших на терені ЗСА. Ці товариства також підтримують постійні дефіцитні видавництва української преси, без якої ми, як національна спільнота, втратили б зв'язок та скоро перестали б існувати. Можливо ці дефіцити й не були б постійними, якби ми побільше свою рідну пресу передплачували, а не тільки чужу, чи то й ворожу.

Ми вже привикли чути прізвища наших підприємців, які постійно підтримують наші радіопередачі, які є конечним (місцевим) зв'язковим в українській спільноті. Крім звичайних повідомлень чи приємних українських пісень тут бувають також цікаві коментарі та літературні хвилини на різнорідні теми, хоч би й проф. Лева Шанковського у Філядельфії на радіопрограмі п-і Евдокії Дичко-Блавацької.

Але ми не дуже то купуємо товари в тих крамницях чи то в торговельних підприємствах взагалі, хоч їхня обслуга, звичайно, буває краща від подібних інших господарських одиниць. Правда, до харчових крамниць далеко йти чи то й їхати годі, але час від часу, хоча б принагідно, можна зробити закупи, а замовити автомобіль у великім українськім підприємстві, або телевізію й холодільню в іншій українській широко знаній фірмі. Треба мати хоча трохи національного обов'язку, бож втертий клич „свій до свого по своє" чомусь починає зникати. Якщо б українські крамниці і підприємства не давали доброї обслуги, включаючи помірковану ціну, то вони б взагалі не існували.

Мусимо радіти, що в нас є також люди непересічні, такі як п-во Воскобійники й їм подібні, що й не потребують нашої участи в їхніх господарських трансакціях, але на цілі нашої спільноти, зокрема української науки, жертвують по княжому пляну. Вони нам пригадують тих славних патріотів з Наддніпрянщини, які своїми щедрими фінансовими дарами на переломі XIX й XX століть спричинились до колосального піднесення наукової діяльности „Товариства ім. Шевченка" на західніх землях України, що його довгі роки очолював професор східньоевропейської історії Львівського університету Михайло Грушевський.

Наші спільні дії скріплять висліди нашої праці та привернуть до нас молоді покоління, бож молодь завжди любить завзятих і об'єднаних людей, що служить їй не тільки добрим прикладом, але й зроджує почуття гордости з її культурних спадщинних первнів, з її приналежности до українського народу.

М. П.

Молодь Шанхаю бунтується

Пекін. — Як повідомляє пресове агентство Гсінгуа, в Шанхаї від кількох тижнів групи молодих людей бешкетують у протесті проти висилання молоді на провінцію на працю в рамках програми, що її ще встановив Мао Тсе-тунг. Розрухи почались ще в січні, частинно у зв'язку з т. зв. „фестивалем весни". Урядові чинники стараються заспокоїти молодих бунтарів, запевняючи їх, що згадану програму Мао теперішній уряд поволі ліквідує, що дозволить молодим людям повернутись до міст та працювати й продовжувати студії.

Поліція продовжує переслідувати членів чехо-словацької групи „Хартія-77

Прага, Чехо-Словаччина. — Нові керівники чехо-словацької дисидентської групи, яка виступає під назвою „Хартія-77" — Вацлав Бенда, 32-річний професор філософії, а тепер копальняний робітник; Здена Томінова, перекладач; Їрі Дінсбір, колишній журналіст і кореспондент празького радіо у Вашінґтоні — заявили західнім кореспондентам, що політична поліція не припиняє переслідування інакодумаючих осіб, стосує шикани супроти їхніх родин, звільняє з праці, створює нестерпні умовини тощо. Крім того урядові чинники поширюють вістки серед населення, що діяльність дисидентської групи припинилася, втратила популярність серед прихильників і що провід „Хартії-77" думає припинити цілковито свою діяльність.

Їрі Дінсбір заперечив у розмові з кореспондентами ці поголоски і заявив, що група тільки змінила тактику боротьби за права людини, надала її більш правних форм і почала використовувати у своїй боротьбі існуючі в Чехо-Словаччині закони. Раніше, як відомо, в керівництві групи стояли колишній міністер закордонних справ в уряді Александра Дубчека Їрі Гаєк, письменник Вацлав Гавель і професор філософії Ян Патоцка.